



«Моніторинг громадської думки населення України: оцінки та настрої після місцевих виборів»

(за результатами всеукраїнських соціологічних опитувань дорослого населення: червень, липень, серпень, вересень, листопад, грудень 2020 р. та січень 2021 р.)

*Останнє опитування проведено з 15 по 25 січня 2021 р.
у 24-х областях України та м. Києві.*

Всього опитано 3014 респондентів.

*Стандартні відхилення при достовірних 95 відсотках і співвідношенні змінних
від 0,1 : 0,9 до 0,5 : 0,5 становлять 1,1 – 1,9 відсотка.*

*Метод отримання інформації: індивідуальне інтерв'ю
«віч-на-віч» за місцем проживання респондента.*

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Моніторинг громадських настроїв з червня 2020 р. по січень 2021 р. засвідчує доволі сталі тенденції змін електоральних орієнтацій населення країни. Протягом 2020 р. рейтинг партії «Слуга народу» повільно зменшувався, а рейтинг «Опозиційної платформи – За життя» повільно зростав. За даними січня 2021 р. відбулась «зміна лідера»:

	2020 рік						2021 рік
	06	07	08	09	11	12	01
«Опозиційна платформа – За життя»	18,6	20,1	21,3	22,0	22,1	22,2	22,6
«Слуга народу»	30,5	29,8	26,7	25,9	25,9	25,9	20,7
«Європейська солідарність»	12,0	15,7	12,5	14,2	15,9	16,0	15,6
«ВО «Батьківщина»	9,7	9,6	9,8	9,5	9,1	9,9	11,3

При цьому протягом всього періоду моніторингу шанси бути обраними до складу ВР України мали лише ці чотири політичні сили. Як й у попередні місяці, на межі проходження до наступного складу Верховної Ради України перебуває партія «Сила і честь», яку у січні підтримали 4,9%.

Ідею проведення дострокових виборів до Верховної Ради України підтримують понад половину (50,6%) респондентів, у грудні 2020 р. цей показник становив 41,1%. Підтримка дострокових виборів Президента України в січні також зросла і становить 45,8% (у грудні – 36,4%).

Бажання взяти участь у виборах до Верховної Ради України, якби вони відбувались у найближчі дні, виявили 71,4% респондентів (декларують свою «безумовну участь» 37,5%, «напевно голосуватимуть» ще 33,9%). У грудні 2020 р. готовність взяти участь у голосуванні була дещо нижчою і становила 66,5% (сума відповідей «безумовно, так» і «скоріше, так»).

Для виміру «президентського рейтингу» при опитуванні було використано два списки політиків, які відрізнялись прізвищем кандидата від партії «Опозиційна платформа – За життя». В одному випадку як кандидат від цієї партії був вказаний В. Медведчук, у другому – Ю. Бойко. Такий підхід зумовлений необ'єктивністю опитувань, в яких одна політична сила представлена одразу декількома кандидатами, а крім того – прагненням дослідників проаналізувати ставлення респондентів до кожного з цих двох політиків як керівників партії, яка вийшла на перше місце за рейтингом. Вибір інших кандидатів у запропонованих списках диктувався тим, що сьогодні жоден з політиків не заявив про своє бажання взяти участь у президентських виборах і тим, що було б невірно обмежувати список кандидатів, зокрема, таким критерієм як участь у попередній кампанії 2019 року. Натомість при укладенні списку бралися до уваги такі критерії, як професійне і багаторічне зайняття політичною діяльністю, постійна підтримка з боку партії, робота з проблемами, які стосуються всіх громадян України. Залежно від списку потенційних кандидатів, готовність підтримати кандидатуру В. Зеленського продемонстрували 25,6% і 24,8% від тих, хто збирається голосувати і визначився з вибором. Незалежно від конкретного прізвища, друге умовне місце у «президентському рейтингу» посідає кандидат від партії «Опозиційна платформа – За життя»: за В. Медведчука готові проголосувати 15,5% респондентів, за Ю. Бойка – 18,4%. Третю і четверту сходинки рейтингу займають П. Порошенко 15,2% або 15,6%) та Ю. Тимошенко (11,5% або 11,1%).

Частка опитаних, які вважають, що країна розвивається у правильному напрямі, в січні 2021 р. становить 21,7%; протилежної думки дотримуються 78,3%.

Найактуальнішими для країни проблемами респонденти вважають: зростання тарифів на комунальні послуги (4,71 бала за 5-ти бальною шкалою), зростання цін, інфляцію (середня оцінка важливості 4,69 бала), занепад економіки (4,67 бала), воєнний конфлікт на Сході України (4,59 бала), відсутність роботи, безробіття (4,56 бала).

87,0% опитаних схильні вважати, що підвищення комунальних тарифів є необґрунтованим і не зумовлено нинішньою економічною ситуацією.

Зберігається ситуація, коли переважна більшість населення вважає, що діюча влада не може забезпечити безпеку своїм громадянам (59,6%), протилежної думки дотримуються 27,2%.

Думку про зовнішню залежність і управління підтримує більшість населення країни:

- лише 7,2% опитаних вважають Президента України повністю незалежним від впливу інших країн та організацій;
- повністю незалежним Кабінет Міністрів України вважають лише 5,5%.

Порівняно з груднем 2020 р., частка респондентів, які вважають Президента України повністю залежним від впливу інших країн та організацій зросла з 38,7% до 42,2%. Переважна більшість опитаних (57,5%) оцінює такий вплив виключно як шкідливий.

Відповідаючи на запитання про залежність української економіки від зовнішнього впливу, 48,4% респондентів погодилися з твердженням, що українська влада в своїй економічній політиці повністю залежить від впливу інших країн та організацій, ще 41,1% визнають частковий вплив; лише 4,5% думають, що українська влада повністю незалежна в своїй економічній політиці.

Ратифікацію Україною кредитної угоди з ЄС за умови виконання Україною передбачених угодою зобов'язань вважають шкідливою («дуже» або «скоріше») 58,5% опитаних, корисною («дуже» або «скоріше») – 11,8%. Порівняно із груднем 2020 р. питома вага критичних оцінок істотно зросла.

Залишається негативною оцінка зобов'язань України, що виникли внаслідок переговорів з Міжнародним валютним фондом:

- запровадження ринкових цін на газ і тепло для населення не підтримують 77,5% опитаних,
- оптимізацію мережі шкіл не підтримують 85,1% респондентів,
- продовження реформи системи охорони здоров'я у поточному форматі – 71,8% опитаних.

Позитивно оцінили запрошення іноземних громадян на роботу до українських органів влади й управління українськими державними компаніями («Укрзалізниця», «Нафтогаз України» тощо), лише 12,7% (сума відповідей «дуже корисно» і «скоріше, корисно»). Питома вага опитаних, які оцінюють такі запрошення негативно, у січні становила 54,3% (сума відповідей «дуже шкідливо» і «скоріше, шкідливо»).

Продовжилася тенденція погіршення балансу довіри (співвідношення тих, хто довіряє й тих, хто не довіряє) до Президента України: у січні він становив -37,1% (що в 1,5 рази гірше порівняно із негативним балансом довіри в грудні 2020 р., який складав -23,9%).

Баланс довіри до Кабінету Міністрів України також є від'ємним і становить -66,7%, до Верховної Ради України -71,0%.

За даними січневого опитування (як і в останні місяці минулого року) «Опозиційна платформа – За життя» (Бойко Ю., Медведчук В., Рабінович В.) випереджає правлячу партію та інші парламентські політичні партії в показниках позитивної оцінки громадської думки щодо парламентської діяльності за такими напрямками, як припинення воєнного конфлікту на Донбасі для встановлення миру (20,3% відмічають її зусилля в цьому напрямі); докладанні зусиль для економічного зростання й підвищення рівня життя населення України (18,3%) та захисту інтересів звичайних людей щодо «земельного питання» (17,6%). Частка респондентів, які зазначили постійні зусилля ОПЗЖ щодо обмеження необґрунтовано високих виплат чиновникам, становить 15,2%.

На думку 49,9% опитаних у січні 2021 р., в інтересах України виконувати Мінські угоди для врегулювання воєнного конфлікту на Донбасі. Вважають правильним відмовитися від їх виконання 27,9% респондентів.

Ідею надання автономії у складі України непідконтрольним територіям Донецької та Луганської областей сумарно підтримують 49,6%, проти виступають 33,7%.

На думку 68,2% опитаних, Україні потрібно вести прямі переговори з Російською Федерацією для досягнення миру на Донбасі, проти таких перемовин – 19,8%.

Ідею прямих переговорів з керівництвом так званих самопроголошених Донецької та Луганської республік для досягнення миру підтримують 51,2% опитаних, проти таких переговорів – 38,0%.

47,2% опитаних у побутовому спілкуванні віддають перевагу українській мові (виключно українською спілкуються 31,0%, переважно українською – 16,2%). Рівною мірою як українську, так і російську мову вживають 24,2%, російською спілкуються 28,0% (виключно російською – 13,9%, переважно російською – 14,1%).

Телевізійні програми українською мовою хотіли б переглядати 38,6%, як російською, так і українською – 39,7%, російській мові при перегляді телевізійних програм віддають перевагу 19,7%. Фільми російського виробництва хотіли б дивитися українською мовою 25,9% опитаних, як українською, так і російською – 32,6%, російською мовою – 36,6%.

При читанні улюблених друкованих видань 35,0% респондентів хотіли б робити це українською мовою, як українською, так і російською однаково часто – 33,2%, російській мові при читанні віддають перевагу 22,0%.